

ת"פ 4255/07 - מדינת ישראל - מחלקת חקירות שוטרים ירושלים נגד עידו פרנקו

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 4255-07 מ.י. מחלקת חקירות שוטרים ירושלים

נ' פרנקו

אילתה זיסקינד, שופטת

בעניין: מדינת ישראל - מחלקת חקירות שוטרים ירושלים המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד מיכל פרייסמן

נגד

הנאשם עידו פרנקו

ע"י ב"כ עו"ד אריאל עטרי

גזר - דין חלקי

הרקע

1. הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של **תקיפה הגורמת חבלה ממשית**, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), **הדחה בחקירה** לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין ו**עבירה של מרמה והפרת אמונים** לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

2. על פי הכרעת הדין, ביום 24.1.06 בשעה 9:00, הנאשם, ששירת כשוטר בתחנת הראל, הגיע יחד עם השוטר פאדי שווי (להלן: "**פאדי**") למסעדת "נעורה" באבו-גוש (להלן: "**המסעדה**"), שם שהו ראד סאלח (להלן: "**המתלונן**") אחד ממנהלי המסעדה, ויוסף ג'אבר (להלן: "**ג'אבר**"), שנמנה על צוות עובדי המסעדה.

המתלונן התבקש להציג לנאשם תעודת זהות ולאחר שהביאה מהמסעדה, הנאשם נטלה ואמר למתלונן כי תוחזר לו רק לאחר שיסגיר לרשותם את העובד הפלסטיני, שהנאשם ופאדי חשדו כי מועסק במסעדה ללא אישורי שהייה כדין בישראל. במהלך ויכוח קולני שהתפתח בין המתלונן לבין הנאשם ופאדי, דחפו שני השוטרים את המתלונן, הודיעו לו על מעצרו והורו לו להתלוות אליהם לתחנה.

המתלונן שהבהיר, כי אין ביכולתו לעזוב את המסעדה, וביקש להגיע מאוחר יותר לתחנה, סירב להושיט ידיו לכבילתן באזיקים. בתגובה, תפס הנאשם את המתלונן, גררו לעבר הניידת, כשפאדי מסייע לו, ובדרכם לניידת, כשהמתלונן מצידו מתנגד למעצר ומניף ידיו, הכה הנאשם את המתלונן, בהטיחו על ראשו לפחות פעמיים את האזיקים שהיו ברשותו.

כתוצאה ממעשי הנאשם, המתלונן נפל, דימם מראשו, נגרמו לו המטומה וחתך באזור קרקפת אוקסיפיטלית, והוא נזקק לתפרים.

לאחר האירוע, הורה הנאשם לפאדי למסור גרסה שקרית, בה יסתיר את העובדה שהנאשם הכה את המתלונן וגרם לו לחבלות המתוארות, ותחת זאת הורה לו למסור גרסה, לפיה המתלונן נפצע כתוצאה מנפילה.

בהתאם לאמור, בדו"ח הפעולה מיום 24.1.06 ובחקירתו במשטרה מיום 26.1.06 בשעה 21:02, מסר השוטר פאדי את הגרסה השקרית, בה טען כי במהלך עימות שהתנהל בין המתלונן לנאשם, המתלונן נפל, קיבל מכה בראשו מהאזיקים או מהנשק שהיה על הנאשם, וכתוצאה מכך דימם מראשו.

במעשיו דלעיל, תקף הנאשם שלא כדין את המתלונן, גרם לו לחבלה של ממש, הניע הנאשם את השוטר פאדי למסור הודעת שקר בחקירתו ועשה במילוי תפקידו מעשה מרמה והפרת אמונים הפוגע בציבור.

טיעוני המאשימה לעונש

3. הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות, בעבירות תקיפה הגורמת חבלה, הדחה בחקירה ומרמה והפרת אמונים, אותן ביצע בתוקף תפקידו כשוטר. מדובר במעשים חמורים, בהם היכה הנאשם את המתלונן בראשו באזיקי ברזל, גרם לו חבלה שהצריכה תפרים בקרקפת, ללא כל הצדקה לתקיפה כזו, ואף הגדיל ואמר לשותפו בזמן האירוע, ששאלו מדוע תקף את המתלונן, כי אינו נרגע עד שאינו רואה דם. לאחר מעשה הוא אף הדיח את שותפו השוטר לדבר עבירה, כשביקש ממנו לומר שלא הוא האשם בחבלת ופציעת המתלונן, ובמעשיו אלה פגע פגיעה קשה באמון הציבור שניתן בו פעמיים: הן בתקיפת המתלונן והן בניסיונו לסכל את חקירת רשויות אכיפת החוק עליהן הוא עצמו נמנה, בכישלונו לבצע עבודתו נאמנה ולשמור על החוק, בעבירת הפרת האמונים שביצע.

4. עקרון ההלימה המנחה בשיקולי הענישה לפי תיקון 113, מצריך יחס הולם בין חומרת המעשים לסוג העונש ומידתו. כיוון שהנאשם הורשע במספר עבירות חמורות שבוצעו בהיותו שוטר ואיש חוק, הוא פגע במס' ערכים מוגנים: הערך המוגן של שמירה על כבודו ונפשו של אדם, של תקיפת המתלונן בשתי חבטות אזיקים בראש, ללא הצדקה לכך, כשלמתלונן נגרמה פגיעה פיזית של המטומה וחתך בקרקפת שהצריך תפרים.

כן פגע בערך המוגן של שמירת אמון הציבור במערכת אכיפת החוק, בשימוש לרעה שעשה בסמכויות עיכוב ומעצר כשימוש בכוח, ובכלים שקיבל לשמירה על החוק, ככתיבת דוחות, כדי לבצע עבירות ולחפות על מעשיו. בכך פגע הנאשם קשה באמון במשטרת ישראל בכללותה, ובמערכת המשפט, המבוססת רבות על תוצרי עבודת השוטרים, ועל אמינותם.

לפיכך עקרון ההלימה מחייב ענישה משמעותית.

5. הנסיבות לחומרה מתבטאות בניצול הנאשם לרעה את כוחו ומעמדו ואת יחסיו עם נפגע העבירה, בתוקף תפקידו כשוטר, כשמנגד, המתלונן הינו ערבי השייך לאוכלוסיה מוחלשת, לגביה קיים חשש סביר כי תימנע מהגשת תלונה, והמאשימה הפנתה לת"פ 8973-06-12 מדינת ישראל נ' חנון ואח', ביהמ"ש מחוזי בירושלים, עמ' 7 פסקה 7, שם קבע ביהמ"ש כי היות מתלוננים בני אוכלוסיה מוחלשת, מהווה נסיבה לחומרה. גם בעניינו המתלונן לא הגיש תלונה, אלא המשטרה נאלצה להגיע אליו.

6. מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לשוטרים שהורשעו בעבירות אלימות ולאחר מכן בעבירות שיבוש, הינה עונשי מאסר בפועל, והמאשימה הפנתה לע"פ 27335-03-10, מזרחי נ' מדינת ישראל, בו שוטר תקף אדם, גרם

לו לחבלה, משום שבעת הפגנה צילם מהגג, לקח ממנו את המצלמה וכתב דוח פעולה שקרי. בערעור הופחת עונשו ל-7 חודשי מאסר בפועל וערעורו לביהמ"ש העליון נדחה. בענייננו הנאשם גם הדיח שוטר נוסף לדבר עבירה ולרישום דוח פעולה כוזב.

עם זאת, בשל התמשכות ההליכים הארוכה והחריגה, משחלפו 8 שנים מהמקרה, הודיע המאשימה כי עמדתה לעונש הראוי, סוטה מעמדתה המקובלת ומהפסיקה הנהוגה, לפיכך לא הציגה מתחמי ענישה, ובהתייחסה למקרה הקונקרטי, הסתפקה בהטלת עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות לתקופה שיקבע ביהמ"ש, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן, כאיזון הראוי בין חומרת העבירות לבין חלוף הזמן, והפנתה לעניין חלוף הזמן לע"פ 33968-11-09 **מדינת ישראל נ' בלחסן**, פסקה י"ז עמ' 9 ש' 22-25.

7. **נסיבות אישיות של הנאשם**, הנאשם ללא עבר פלילי וללא הסתבכות נוספת מאז האירוע, שהתווספו כנימוק לקולא בעמדה העונשית המקלה של המאשימה, הנובעת בעקרה מחלוף הזמן.

8. **באשר לביטול ההרשעה**, הפסיקה קובעת כי במקרים בהם שוטר תוקף אזרח במהלך מילוי תפקיד, אין מקום לדון בשאלת ביטול הרשעה. בע"פ 9983-07-13, **מדינת ישראל נ' ברדה**, בפרט בפסקה 14, נאמר כי נפסק לא אחת שעבירות אלימות המבוצעות ע"י שוטרים במיוחד במהלך תפקידם מחייבות הרשעה, לרבות להפניות שם. גם בענייננו חומרת העבירות אינן מאפשרות ביטול ההרשעה, והנזק ככל שייגרם לנאשם כתוצאה מהרשעתו, אינו בלתי מידתי באופן המצדיק חריגה מעקרון ההרשעה. באשר לטענת הנאשם כי ייפגע עיסוקו בביטחון, הרי שעד האופי ומעסיקו **מר עירד גיל**, העיד כי הנאשם עבד בביטחון עד שנת 2011, כשלעיתים הועסק כמאבטח לא חמוש.

9. בנוסף, לא כל עבודה בביטחון מחייבת נשיאת נשק, לא כל שכן כשעולים בדרגות, כפי שהתקדם הנאשם. סעיף 5(8) **לחוק סמכויות לשם שמירה על בטחון הציבור התשס"ה 05'**, המתייחס לשירות מאבטח, קובע קריטריון לפיו **אין מניעה לדעת הקצין המוסמך להסמיכו כאמור בטעמים של שלום הציבור או בטחון הציבור, לרבות מפאת עברו הפלילי**. מכאן שעבר פלילי אינו אבן נגף לנאשם לשמש כמאבטח עפ"י החוק. מעבר לכך, לא לכל גוף מעסיק מותר להיחשף לעברו הפלילי של אדם, אלא למס' מצומצם של מעסיקים נבחרים כגון שירות הביטחון הכללי, ומן הראוי שמעסיקים אלו יהיו מודעים לעבירות שביצע מי שמבקש להתקבל לשירותיהם, שהרי ביטול ההרשעה אינו מבטל את עצם ביצוע המעשה וקביעת ביהמ"ש כי הנאשם **ביצע את העבירה**.

הגם שההרשעה עלולה לגרום פגיעה מסוימת בנאשם, אין בה כדי למנוע מהנאשם כל יכולת להתפרנס, שכן החוק מאפשר לו להיות מאבטח, לשאת נשק, לעבוד בעבודות בטחון או כל עבודה אחרת, והפגיעה בו איננה בלתי מידתית באופן המצדיק את החריגה מכלל ההרשעה.

10. אשר על כן, עותרת המאשימה **כי ביהמ"ש יותיר את הרשעת הנאשם על כנה**, שכן עפ"י הפסיקה לא

מתקיימים חריגים המצדיקים הימנעות מהרשעה, ויגזור עליו עונש מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, כמובן בכפוף לחוות דעת הממונה, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

טיעוני ב"כ הנאשם לעונש

11. האירוע ארע בשנת '06, כשהנאשם היה נשוי ואב לילד, היום הוא בן 42 ואב ל-3 ילדים, לאחר שחלף פרק זמן נכבד של 8 שנים, ללא הרשעות, כשעד האירוע ואחריו ניהל אורח חיים נורמטיבי. עדי האופי מטעמו מתקופות שונות בחייו, העידו כי הן כשוטר והן כאזרח, הוא ביצע את תפקידיו ללא שימוש בכוח ואלימות, וכששירת כשוטר בגזרות אלימות בירושלים, פעל ללא דופי באירועים אלימים ונהג להרגיע, ושותפו לצוות דאז העיד כי ראה בהתנהגותו מופת להתנהגות רגועה באירועי אלימות. גם מנהל חב' האבטחה **מר עירד גיל** העיד כי התנהגות הנאשם הובילה לקידומו לתפקיד עם אחריות במלון היאט, תוך תקופה קצרה יחסית.

12. כשוטר היה על הנאשם להתמודד ולהתעמת באירוע עם אנשים אלימים, כשבמהלכו אף הושלכו עציצים וצלחות וכלים, הנאשם נפגע ואושפז למשך מס' ימים עפ"י נ/9, וגם חברו אורדני נפגע בזרת. מדובר באירוע אלים, בו אזרח מפר חוק סרב להיעצר, ולא היה מנוס משימוש מכוח.

13. אמנם ביהמ"ש הרשיע את הנאשם משום שהשימוש בכוח חרג מהמידה, אך בפסיקה אליה הפנתה המאשימה, מדובר בשימוש בכוח וענישה חמורים יותר: בפס"ד **ברדה** השימוש באלימות היה כלפי נער בן 16.5 שעשה רעש, השוטר חבט את ראשו בקרקע, וכשהנער שרוע על הקרקע המשיך להכותו, בעט בפניו, נתן לו אגרופים וסטירות, ולאחר שהנער נאזק, המשיכו להכותו גם בניידת. בעניין **מזרחי**, השוטר תקף אזרח שצילם מגג, ללא כל מעורבות פלילית, או סיבה לגשת אליו, דרש ממנו את המצלמה, פוצץ אותו במכות, ואין כל דמיון בין אירוע זה לענייננו, ובעניין **בלחן** הנאשם כשוטר הגיע לגבר ואשה שהיו ברכב, חבט בגבר בראשו באמצעות פנס, ילדי המתלוננים החלו לבכות, אך הנאשם כבלו, הפילו לקרקע, ובעודו כבול, בעט בו, שבר את צלעותיו, משך בשערותיו, וגם את אשת המתלונן, הותקפה והוכתה, והאירוע נגמר בשברים בשיניים, בצלעות, כשהעונש שהוטל היה מאסר בעבודות שירות. לפיכך בענייננו מוצדק לבטל את ההרשעה, שכן עבודות שירות הן במדרג גבוה של ענישה, ובשונה מהאירועים אליהם הפנתה המאשימה, בהם שאלת ההרשעה כלל לא עלתה, הנאשם בענייננו נפצע.

14. הנאשם מבקש להמשיך לעסוק בתחומי האבטחה, זוהי עבודתו היחידה. יש אינדיקציה כי פוטר מהמשטרה בשל האירוע ומאז עוסק באבטחה. לפיכך משמעות ההרשעה לגביו דרמטית, שכן עליו לפרנס 3 ילדים, ואין זה הוגן שכשוטר נורמטיבי שנזרק לאירוע אלים בגוב האריות, לא רק שהוא פוטר מהמשטרה, אלא גם תיגדע פרנסתו, במיוחד כשהמשפט הסתיים בחלוף 8 שנים מהאירוע, ועונשו נגזר רק כעת. הרשעתו כעת תרחיקו לאחר עוד 10 שנים לעסוק בענף בגיל 52.

15. באשר לטענת המאשימה על אוכלוסיה מוחלשת - הערבים אינם אוכלוסיה מוחלשת, ונסיבות המקרה בענייננו מראות זאת. כנראה שהתלונה לא הוגשה מאחר והסרט הושמד ע"י המתלונן, למרות היותו ראייה מרכזית שפגעה

ביכולת הנאשם להתגונן ולהראות כי הנאשם הוכה. הגם שביהמ"ש מצא שבנסיבות המקרה אין בחסרונו של הסרט להכריע את כפות המאזניים, יש להביא את העדרו כשיקול מטעמי צדק לעניין העונש. כמו"כ מעל ראש הנאשם נעשתה סולחה ויושרו ההדורים, כשהמאשימה במח"ש לא נתנה לכך תשובה עד היום.

16. **לאור חלוף פרק הזמן הרב, עותר הסניגור כי ביהמ"ש יבטל את ההרשעה, ויסתפק בהטלת של"צ על הנאשם.**

דין

17. בעבירות בהן הורשע הנאשם: **תקיפה הגורמת חבלה ממשית, הדחה בחקירה, ומרמה והפרת אמונים**, הנאשם פגע במס' ערכים מוגנים:

בראש ובראשונה, בכבודו ובגופו של המתלונן, שסירובו והתנגדותו להאזק, לא הצדיקו כלל בנסיבות העניין את תקיפתו בהנפת האזיקים ובחבטות באמצעותן בראשו. מדובר בשימוש בכוח חמור, החורג במידה קיצונית מהנדרש, כשלמתלונן לא היה כל נשק בידיו, אלא כל שעשה לפי תיאור הנאשם הוא הנפת ידיו, ולא מדובר כלל באירוע כה חמור, שהצדיק בשלב כלשהו הסלמתו ע"י חבטות הנאשם בו באזיקים ונקיטת אלימות כה חמורה מצד שוטר המייצג את החוק (גם אם בהנפת ידיו פגע בנאשם), למתלונן שעבד באותה עת בעבודה במסעדתו, נגרמה פגיעה פיזית של המטומה וחתך בקרקפת ראשו שהצריך תפרים, ועקרון ההלימה מחייב ענישה משמעותית, לאור חומרת המעשים, הנזק ותוצאת האירוע בכללותה, לרבות הצורך החריג של המשטרה, לעשות סולחה עם משפחת המתלונן, בשל מעשי הנאשם.

הנאשם גם פגע בערך המוגן של אמון הציבור במערכת אכיפת החוק, בעשותו שימוש לרעה בסמכויות שניתנו לו כדי לחפות על מעשיו ולהסתירם באמצעות כלים השחוק נתן לו, ככתובת דוחות לא נכונים, כדי לעבור באמצעותם על החוק, וגם ביקש מחברו השוטר לשקר כדי לחפות עליו, ובכך פגע קשה באמון הציבור במשטרת ישראל ובמערכת המשפט, המתבססת גם על עבודת השוטרים ואמינותם, המתחייבת מתוקף תפקידם החשוב באכיפת החוק.

18. ניצול הנאשם לרעה את כוחו, מעמדו וסמכויותיו כשוטר, הינו בהחלט נסיבה לחומרה המחייבת ביטוי הולם בעונש.

19. הענישה הנוהגת בפסיקה ביחס לשוטרים שהורשעו בעבירות אלימות ולאחר מכן בעבירות שיבוש, הינה עונשי מאסר בפועל, שכן לאור חשיבות האינטרס הציבורי בערכים המוגנים בעבירות אלה, שהשלכתם רחבה על הציבור, מתחייבת ענישה הולמת המבטאת ערכי מוסר אלה והשפעתם הרחבה ומרחיקת הלכת על החברה, כשעקרון ההלימה המנחה בשיקולי הענישה לפי תיקון 113, מצריך יחס הולם בין חומרת המעשים לסוג העונש ומידתו. המאשימה הפנתה לע"פ 27335-03-10, **מזרחי נ' מדינת ישראל**, בו הנאשם תקף אדם שבעת הפגנה צילם מהגג וגרם לו לחבלה, לאחר מכן לקח ממנו את מצלמתו וכתב דוח פעולה שקרי. בערעור הופחת עונשו ל-7 **חודשי מאסר בפועל** וערעורו לביהמ"ש העליון נדחה לאור הנסיבה לחומרה של הדחת הנאשם שוטר נוסף לדבר עבירה ולרישום דוח פעולה כוזב.

20. אמנם כשוטר על הנאשם להתמודד ולהתעמת גם עם אנשים אלימים, אולם במקרה שלפנינו, מלכתחילה לא היה כלל מדובר באירוע אלים, אלא הנאשם וחברו השוטר פאדי ניסו לאתר שב"חים במסעדת המתלונן, וסירוב המתלונן

להיעצר לצורך חקירתו כשלעצמו, לא הצריך נקיטת אלימות כה חמורה מצד הנאשם, כשבפועל, עפ"י הראיות שלפניי, דווקא הכאת הנאשם את המתלונן בראשו באמצעות האזיקים ופציעתו עד זוב דם, היא היא שהביאה להסלמת האירוע לאלים, להגעת אחיו של המתלונן, שתקף באגרופ את הנאשם, שנפגע כתוצאה מכך, ובהמשך גם להשלכת חפצים לעבר השוטרים (עציץ, צלחות וכלים), שכתוצאה מכך השוטר אורדני נפגע בזרת. אולם התפתחות הסלמה זו הייתה נמנעת אילולא תקף הנאשם את המתלונן ופצעו, כך שהסלמת האירוע, נגרמה רק בעטיו של הנאשם, שכן סירובו להיעצר לא הצריך שימוש כה קיצוני בכוח. לפיכך טענת הסניגור כי הנאשם נזרק לאירוע אלים, אינה במקומה, אלא הוא שגרם להסלמתו. כמו"כ לא מדובר בגזרה אלימה במיוחד (טענה שהסניגור לבסוף נסוג ממנה), לעומת גזרות הידועות באלימותן. ומכל מקום עדות עדי האופי שהעידו על התנהגותו רגועה של הנאשם באירועי אלימות לא קיבלה ביטוי בניסיון הרגעת הנאשם את המתלונן כאירוע שבענייננו, אלא קיבלה ביטוי של פרץ אלימות קשה מצד הנאשם כלפיו.

21. מנגד, הנאשם ללא עבר פלילי וללא הסתבכות נוספת, ואין ספק שחלוף הזמן של 8 שנים מאז האירוע מהווה שיקול משמעותי לקולא לעניין העונש. מדובר בתיק שבמהלך ניהול ההוכחות, בשל אירוע טראגי של מחלת ופטירת המותב הקודם שדן בו, עבר למותב זה, ולאחר המשך ההוכחות, התעכב בשל נסיבות אישיות (שאינן כמובן באשמת הנאשם), ומצדיקות הקלה בעונשו.

22. באשר לביטול ההרשעה, הגם שמדובר בעבירה ראשונה ובודדת של הנאשם, יש לבחון את מכלול העקרונות באשר לביטול ההרשעה. הכלל הוא כי משהוכחה אשמתו של נאשם יש להורות על הרשעתו בדין (סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי {נוסח משולב} תשמ"ב-1982). הימנעות מהרשעה או ביטולה הינה חריג המופעל במשורה, וייעשה במקרים נדירים וחריגים בלבד. המבחנים נקבעו בשורת פסקי דין, ראה ע"פ 2513/96 מ"י נ' שמש פ"ד נ (3) 682, ע"פ 2669/00 מ"י נ' פלוני פ"ד נד (3) 685, ר"ע 432/85 רומנו נ' מ"י, ע"פ 5102/03 מ"י נ' דני קליין תק-על 2007 (3), 3596, 3638. ע"פ 2083/96 כתב נ' מ"י פ"ד (3) 337, וע"פ 9262/03 פלוני נ' מ"י, פ"ד נח (4), 869.

23. ואולם ביחס לעבירות אלימות שביצעו נאשמים שוטרים כנגד אזרחים במסגרת תפקידם, נקבע כי יש לנקוט גישה ערכית מחמירה יותר, ובתי המשפט נמנעו לבטל את ההרשעה, גם כשהנאשם השוטר הינו אדם נורמטיבי ללא עבר פלילי, משום שממילא תנאי אלמנטרי לקבלתו לשירות במשטרה הוא היעדר עבר פלילי.

בע"פ 33968-11-09 **מדינת ישראל נ' בלחסי** בימ"ש מחוזי בחיפה, בו הכו שני שוטרים בני זוג שישבו ברכבם, כבלו את הגבר הטילוהו לארץ בעטו ברגליו ובצלעותיו, אחד מהם נתן לו אגרופ בשיניו, נגרמו לו שברים בשיניים ושבר בצלע, והם אף הכו את אשתו בידה, הנאשמים **השוטרים הורשעו בעבירת תקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות**, ביהמ"ש קמא דחה את בקשת הסניגור לביטול ההרשעה, גזר על הנאשמים 5 חודשי מאסר בעבודות שירות, 10 חודשי מאסר על תנאי ו-5000 ₪ קנס, אך נמנע מהטלת פיצוי.

בערעור אימץ ביהמ"ש המחוזי את החלטת ונימוקי ביהמ"ש קמא שדחה את בקשת הסניגור לביטול ההרשעה, באמרו כי **אין רבותא בכך שמדובר בשוטרים נורמטיביים ללא עבר פלילי, שהרי אלמלא נתון זה לא היו מתקבלים לעבודה כשוטרים, שמדובר בעבירות חמורות מאד והאלימות הקשה בה נקטו לא הייתה מוצדקת, כמו"כ ניצלו לרעה**

את מעמדם ותפקידם, לא הביעו חרטה ולא נטלו אחריות להתנהגותם (ראה סעיף ד' ש' 16-34 בעמ' 3 לפסה"ד בערעור), בקבעו ש"האינטרס הציבורי אינו מצדיק ביטול הרשעה". ולאחר שהתלבט בערעור המדינה על קולת העונש, שעתרה לעונש מאסר בפועל, שלטענתו נקטה עמדה מובנת וראויה, הותיר בסופו של יום את עונש המאסר בעבודות שירות על כנו, בשל **חלוף הזמן של 10 שנים מיום האירוע** (ראה עמ' 8 ש' 27-28 לפסה"ד), אך הוסיף לעונש רכיב של פיצוי למתלוננים בסך 10,000 ₪, תוך שאמר: **"אלמלא חלוף הזמן, היה אכן מקום להטיל על שני המשיבים עונש של מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח"** (ראה עמ' 9 ש' 27-28 לפסה"ד), וזאת על אף מקרים אחרים אליהם הפנה, בהם למרות חלוף זמן רב של 9-10 שנים, גזרו בתיהמ"ש על שוטרים מאסר בפועל, או לכל הפחות מאסר בעבודות שירות, תוך מתן דגש לחומרה המיוחדת הטמונה בעבירות אלימות של שוטרים כלפי אזרחים, או בבצעם עבירות מרמה (ראה גם ע"פ 786/84 **שלום הלו ואח' נ. מ"י** וע"פ 2848/09 **אסא נ. מ"י**, כמפורט בפסה"ד בלחסן).

מכאן, שגם בענייננו, בו לעבירת האלימות אף התווספה עבירה חמורה של שיבוש, לא מוצדק או ראוי יהיה לבטל את עצם ההרשעה.

24. בנוסף, בשנים האחרונות חלה בפסיקה החמרה כלפי עבירות שביצעו שוטרים, בה התווה עיקרון לפיו **אין מקום לדון בשאלת ביטול הרשעה בעבירות אלימות המבוצעות ע"י שוטרים, במיוחד אלו שבוצעו במהלך תפקידם, אלא נקבע שהן מחייבות הרשעה.**

בע"פ 9983-07-13 **מ"י נ. ברדה** דינים מחוזי 2013 (151) 239, הנאשם ששירת כשוטר, הוזעק למרכז מסחרי באשקלון בעקבות תלונה על רעש שהקימו בני נוער, עכב את חברו של המתלונן, וכשהמתלונן ניסה לשכנע את הנאשם שלא לעכבו וניסה לחצוץ ביניהם, הנאשם תפסו, הפילו ארצה, ולאחר שראש המתלונן נחבט בקרקע, הנאשם היכה אותו באמצעות רגלו בפניו ובאגרופים וסטירות, המשיך להכותו באגרופים כשהוא אזוק בניידת, ובתחנת המשטרה בעוד המתלונן כבול, שוב תקפו בסטירות בראשו, וזרק לעברו כוס קפה לאחר שהמתלונן קם וקילל. כתוצאה מכך נגרמו למתלונן שפשופים בראשו, שריטות, שטפי דם במרפק אודם ושריטה בשורש כף היד.

הנאשם הורשע שם בעבירת של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, ובהסדר הטיעון הגבילה המדינה טיעוניה לעונש מאסר של 6 חודשים בעבודות שירות, כן הוסכם כי ההגנה תוכל לבקש להימנע מהרשעת המערער, ולשם כך יוגש תסקיר, בית המשפט הרשיע את הנאשם וגזר עליו 6 **חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים על כל עבירת אלימות ופיצוי בסך 3,000 ₪ למתלונן**, בציינו כי מתחם הענישה ההולם לאירוע זה, נע בין מאסר מותנה וענישה נלווית למאסר בפועל של 12 חודשים, בהתחשב בפגיעה בגופו של אדם וכבודו; בשלטון החוק ובניצול מעמדו כשוטר; בנזק שהיה עלול להיגרם למתלונן; ובהיות המתלונן קטין.

ביהמ"ש **קמא דחה שם את עתירת הנאשם להימנע מהרשעתו** על אף המלצת שירות המבחן לכך לגבי הנאשם 2, גם כאן - בשל העדפת עקרון הגמול וההלימה, וכדי להימנע מפגיעה באמון הציבור, מה עוד שהנאשמים כפרו במיוחס להם ולא הביעו חרטה על מעשיהם.

המדינה ערערה על קולת העונש וביקשה להשית על המערער עונש מאסר בעבודות שירות, המערער ערער על חומרת העונש וביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעתו, הדיון בשני הערעורים אוחד, ובערעור הותיר ביהמ"ש

את ההרשעה על כנה והמיר את עונש המאסר על תנאי למאסר בעבודות שירות. באשר להרשעה ולעונש אמר ביהמ"ש כי עבירות אלימות המבוצעות ע"י שוטרים במיוחד כאלו שבוצעו במהלך תפקידם מחייבות הרשעה. כן הפנה לע"פ 1752/00 באמרו:

"9. המערער שוטר במשטרת ישראל, מחויב לשמור על החוק והינו חלק ממערכת אכיפתו. שימוש לרעה בכוח המשרה וביצוע עבירה על ידי שוטר תוך כדי מילוי תפקיד כשוטר פוגעת באמון הציבור בשלטון החוק ובמערכת אכיפת החוק בכללותה. על חומרת מעשי אלימות המבוצעים על ידי שוטרים אמר בית המשפט העליון כי :

"העונש אשר נגזר על המשיב הוא מופרז בקלותו ואין הוא נותן ביטוי לחומרת המעשים בהם הורשע. בעיקר אין העונש שנגזר ממלא אחר הצורך להעביר מסר מרתיע, ברור וחד-משמעי לכל אנשי המרות בתפקידיהם השונים, באשר הם. מי שמנצל שררה ומדים כדי להתעלל באנשים הנתונים למרותו ולשליטתו ולהשפילם - דינו ענישה חמורה וקשה. המשיב ביצע את המעשים שהורשע בהם בקטינים כפותים ובאנשים שהיו תלויים בו לשבט ולחסד, כשהוא מנצל את כוחו לרעה ומבזה את המדים שעליו. תופעות אלו יש לעקור משורש. יש לעשות כל שניתן כדי למנוע מעשי רשע ופגיעה בגוף האדם ובכבודו..." [ע"פ 1752/00 מדינת ישראל נ' נקאש, פ"ד נד(2), 72 עמ' 82-83(2000); וראו גם: ע"פ 64/86 מאיר אשש נ' מדינת ישראל (31.12.86)]."

ועוד אמר ביהמ"ש ביחס להרשעה בסעיפים 13-14 לפסה"ד, כי:

"13. המערער הינו חלק מחלון הראווה של משטרת ישראל, שעה שהוא משמש כשוטר סיור, אשר מתוקף תפקידו בא במגע רב עם הציבור. מעשי אלימות כמו אלו שבהם חטא המערער, עומדים בניגוד לערכי היסוד של משטרת ישראל, ומציגים באור שלילי לא רק את המערער עצמו, אלא גם רבים וטובים אחרים, ועל כן מחייבים ענישה מוחשית ומרתיעה, למניעת מקרים דומים בעתיד של ניצול לרעה של כוח המשרה באופן שלילי.

14. עוד יוער, כי עונש כפי שהושת על המערער שעיקרו ההרשעה, הוא בבחינת המינימום הנדרש מקום בו מדובר באלימות של שוטר במהלך תפקידו, כאשר נפסק לא אחת כי עבירות אלימות המבוצעות על ידי שוטרים, במיוחד כאלו שבוצעו במהלך תפקידם, מחייבות הרשעה (ראו: רע"פ 10383/06 חיים ביטון נ' מדינת ישראל, (23.7.2008))."

ביהמ"ש גם התערב בקביעת מתחם הענישה וקבע כי **"בנסיבות הענין הוא מצוי בין מאסר לריצוי בעבודות שירו, לבין עונש מאסר בפועל לתקופה של שנה"** (ראה סעיף 16 לפסה"ד), **ולאור חלוף הזמן, השית על המערער 4 חודשי מאסר בעבודות שירות.**

25. באשר לפסקי הדין בעניין אי ההרשעה ששלח הסניגור לביהמ"ש לאחר הדיון, ולאחר עיון בתגובת המדינה, מקובלת עלי טענת המדינה, כי מדובר בפסקי דין ישנים, שאינם מבטאים את שינוי מגמת הפסיקה ביחס להקפדה המוגברת המתחייבת במסר הערכי הנדרש לגבי עבירות אלימות מצד שוטרים, המופקדים על ביצוע ואכיפת החוק, במיוחד בעת מילוי תפקידם, לא כל שכן כשמתלוות לכך עבירות שיבוש בחקירה מצד שוטרים, וההשלכות החמורות של תופעות אלה, הפוגעות באמון הציבור במערכת המשטרה והמשפט גם יחד, שכן הצורך להעביר מסר ערכי מתחייב בעצם

כמו"כ, מקובלים עלי אבחוני המאשימה בהתייחסה בתגובתה לפסיקה אליה הפנה הסניגור בעניין אי הרשעה, כמפורט לגופו של עניין בכל אחת מאותן הפניות, שכן אין מדובר בצירוף עבירות כבעניינינו, אלא בעבירות בודדות, פחות חמורות, שבוצעו בחלקן שלא במסגרת התפקיד כשוטר, או כשהנאשמים הודו והביעו חרטה או לקחו אחריות, ולו חלקית, למעשים, ובנסיבות שאינן דומות כלל לעניינינו, כמפורט בתגובה לכל אחד מפסקי הדין.

לא ניתן להשלים עם מצב בו שוטר לא ישמע לחוק, יאבד עשתונותו ויתקוף אזרח, כאשר תפקידו הוא לשמור על הסדר הציבורי, לא כל שכן יבצע עבירת שיבוש חקירה, אשר דווקא משוטר נדרש רף התנהגות גבוה ומחמיר יותר כדי להפגין הפנמה ערכית של שמירה על החוק ועל כבוד מעמד השוטר מערכת אכיפת החוק, והמערכת המשפטית. היות הנאשם מוערך בידי מפקדיו או מעסיקיו היום, אינו פוטר אותו מחובתו בראש ובראשונה לציית לחוקים ולשמור על ניקיון עבודת השוטר במילוי תפקידו, כמודל לאכיפת החוק.

26. באשר לטענת הנאשם כי ייפגע עיסוקו בתחום הביטחון, הרי שהעד מטעמו **מר עירד גיל** העיד כי הנאשם עבד בביטחון עד שנת 2011, לעיתים הועסק כמאבטח לא חמוש, ובינתיים קודם לתפקיד אחראי על המלון, ואינו נושא נשק. ואכן לא כל עבודה בביטחון מחייבת נשיאת נשק, לא כל שכן כשעולים בדרגות. סעיף 8 (5) **לחוק סמכויות לשם שמירה על בטחון הציבור התשס"ה 05'**, המתייחס לשירות מאבטח, קובע קריטריון **שאינו מניעה לדעת הקצין המוסמך להסמיכו כאמור בטעמים של שלום הציבור או בטחון הציבור, לרבות מפאת עברו הפלילי**. מכאן שעבר פלילי אינו אבן גג המונע לשמש כמאבטח עפ"י החוק. כמו"כ לא לכל גוף מעסיק מותר להיחשף לעברו הפלילי של אדם, אלא למס' מצומצם של מעסיקים נבחרים כשירות הביטחון הכללי. ולגופו של עניין, ראוי שמעסיקים אלו יהיו מודעים לעבירות שביצע מי שמבקש להתקבל לשירותיהם, שהרי ביטול ההרשעה אינו מבטל את עצם ביצוע המעשה וקביעת קביעת ביהמ"ש כי הנאשם **ביצע את המעשה והעבירה**. ודוק, הגם שההרשעה עלולה לגרום פגיעה מסוימת בנאשם, אין בה כדי למנוע ממנו כל יכולת להתפרנס, שכן לפי החוק יוכל להיות מאבטח, לשאת נשק, לעבוד בעבודות בטחון או כל עבודה אחרת, והפגיעה איננה בלתי מידתית באופן המצדיק את החרیגה מהכלל המחייב הרשעה בעבירות החמורות שביצע.

27. חומרת והצטברות העבירות בעניינינו, מחייבים מסר ערכי של הרשעה, שכן מדובר במעשים חמורים של שוטר הפוגעים לא רק באזרח שהותקף, אלא באושיות מערכת אכיפת החוק ואמון הציבור בה ובמשטרה. לפיכך לא ניתן להקל במסר הערכי של ההרשעה המתחייב מעבירות חמורות אלה, גם אם מטבע הדברים ייגרם לנאשם נזק כתוצאה מהרשעתו, שכן ככל שיגרם, הוא איננו בלתי מידתי באופן המצדיק חריגה מעקרון ההרשעה בנסיבות המקרה. גם אם הנאשם עוסק בביטחון, העד מטעמו **מר עירד גיל**, העיד כי הנאשם עבד בביטחון רק עד שנת 2011, ומכל מקום לא בעבודת בטחון המחייבת נשיאת נשק, כשלעיתים הוא הועסק כמאבטח לא חמוש, כך שבעניינינו לא מדובר בהכרח של נשיאת נשק. לא כל שכן כשהנאשם עלה בדרגות הקידום. עיסוק הנאשם היום במתן מענה נכון, טיפול ושירות לאורחי המלון, כבעיות חניה ואחרות, אינו מצריך כלל נשיאת נשק. זאת גם כשעבד במלון קטן, לאחר מכן במלון היאט, לאחר מכן במלון דן ירושלים כאחראי משמרת על מס' מאבטחים, ולקראת 2010 בתפקיד של אחראי על אתר בית המלון פנינת דן בירושלים, לשביעות רצון הממונים עליו.

28. **חוק סמכויות לשם שמירה על בטחון הציבור התשס"ה - 2005**, קובע בס"ק 5 לסעיף 8 לחוק לשירות מאבטח, כי אחד הקריטריונים לכך הוא שאין מניעה לדעת הקצין המוסמך להסמיכו כאמור בטעמים של שלום הציבור או בטחון הציבור, לרבות מפאת עברו הפלילי. מכאן שההרשעה אינה בהכרח אינו אבן נגף להמשך עבודת האשם עפ"י החוק. ומכל מקום, לאור הכרעת הדין הקובעת כי הנאשם ביצע את העבירות, מן הראוי שמעסיקים יהיו מודעים לעבירות שביצע, שכן ביטול ההרשעה אינה מבטלת את קביעת ביהמ"ש כי הנאשם ביצע את העבירות והמעשים המיוחסים לו. מכל מקום, הגם שהרשעת עלולה לגרום פגיעה מסוימת בתעסוקתו, אין בה כדי למנוע ממנו כל יכולת להתפרנס, וסבורני כי פגיעה זו אינה בלתי מידתית, באופן המצדיק את החריגה מהכלל של הרשעה, לאור מכלול השיקולים בענייננו. מנגד את השיקולים לקולא יש להביא בחשבון לעניין העונש, אך לא לעצם ההרשעה.

אשר על כן ולאור כל האמור לעיל, אני מותירה את הרשעת הנאשם על כנה.

29. לעניין העונש, אמנם בעניין פסה"ד ברדה (שהובא ע"י המאשימה לעניין ההרשעה), בו נגזרו על הנאשם 4 חודשי מאסר בעבודות שירות), המתלונן שהוכה היה קטין, לא חלף מהאירוע זמן כה רב כבענייננו. אך מנגד הנאשם שם לא ביצע עבירת שיבוש כבענייננו, וחרף זאת, קבע שם ביהמ"ש המחוזי בערעור כי לא ניתן להסתפק במאסר על תנאי וקבע מתחם ענישה חמור משל בימ"ש קמא, של מינימום מאסר בעבודות שירות. מנגד, בענייננו חומרת הצטברות העבירות והמעשים בהן הורשע הנאשם, לרבות עבירת השיבוש, ופגיעתן במתלונן כאזרח, ובאמון הציבור במשטרה ובמערכת המשפט, מחייבים הוקעתם ונקיטת ענישה הולמת, המבטאת את החומרה שבהם והשלכתם הנרחבת על הציבור, וזאת לפחות במאסר בעבודות שירות, שכן עונש מאסר על תנאי נעדר מימד מוחשי, ועבודות של"ץ אינן מבטאות את המסר החמור והערכי, שכן אינן בגדר עונש מאסר.

30. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הצריכים לעניין, לרבות חומרת העבירות, האינטרס הציבורי והעונש הראוי וההולם בשים לב נסיבותיו האישיות של הנאשם, העדר עבר פלילי, ובמיוחד לאור חלוף הזמן, אטיל על הנאשם מאסר בעבודות שירות, אך לא ממושך.

31. אשר על כן ולאור כל האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 60 ימי מאסר בעבודות שירות, בהתאם לחו"ד שיגיש הממונה על עבודות השירות.
- ב. מאסר על תנאי לתקופה של 7 חודשים, והנאשם לא ירצה עונש זה, אלא אם יעבור תוך תקופה של 3 שנים מהיום כל עבירה בה הורשע בפניי.
- ג. קנס סמלי בסך של 100 ש"ח או מאסר של 30 ימים תחתיו.
- ד. פיצוי למתלונן בסך 5,000 ₪ אותו יפקיד הנאשם בקופת ביהמ"ש החל מיום 1.7.14 ובכל 1 לחודש.

שאחריו ב- 10 תשלומים שווים ורצופים.

32. הממונה על עבודות השירות יגיש לביהמ"ש חו"ד אודות הנאשם עד יום 21.5.14.

33. ניתן להשיג את הנאשם בטלפון 052/8967838 או באמצעות ב"כ טל': 050/8323323, פקס': 02/6231851.

34. לאור פרישתו, תעביר המזכירות את התיק לכב' השופטת מאק-קלמנוביץ, ס. הנשיאה, לצורך קביעתו בפני מותב שיתן את גזר הדין המשלים.

35. המזכירות תשלח עותק מהחלטתי לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום ל' ניסן תשע"ד (30.4.14), בנוכחות ב"כ המאשימה, עו"ד מיכל פרייסמן, הנאשם וב"כ עו"ד אריאל עטרי.

אילתה זיסקינד, שופטת